

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

I. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

- a) Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego wynikają z założeń obowiązującego w I Liceum Ogólnokształcącym im. Bolesława Chrobrego w Gnieźnie, Statutu szkoły oraz podporządkowane są nadrzędnym celom określonym podstawą prawną. Mają służyć przede wszystkim uczniowi i wspierać jego rozwój, w dalszej kolejności wspomagać nauczyciela, dostarczając mu informacji o jakości jego pracy. Ocena wystawiana uczniowi winna być informacją o jego stanie wiedzy i umiejętności oraz o jakości jego pracy i wraz z nią powinna rosnać świadomość odpowiedzialności za własne uczenie się.
- b) Cele przedmiotowych zasad oceniania:
- ~ informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie,
  - ~ udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć,
  - ~ udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju,
  - ~ motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
  - ~ dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia,
  - ~ umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej.
- c) Celem oceniania na lekcjach języka polskiego jest monitorowanie postępów ucznia w zakresie:
- ~ znajomości dziedzictwa literackiego i kulturowego,
  - ~ rozumienia tradycji narodowej i europejskiej oraz rozpoznawania jej obecności we współczesnej literaturze,
  - ~ interpretacji tekstów kultury w różnych kontekstach,
  - ~ rozpoznawania i hierarchizowania wartości w omawianych dziełach literatury,
  - ~ orientacji w zjawiskach artystycznych we współczesnej kulturze i ich wartościowania,
  - ~ znajomości zagadnień z nauki o języku przedstawionych w podstawie programowej.
- d) Wymagania oraz sposób oceniania przedstawia się uczniom i rodzicom na początku roku szkolnego.
- e) Proponowane kryteria oceniania, metody i formy pracy ucznia stosowane są w klasach realizujących podstawę programową na poziomie podstawowym i rozszerzonym oraz odpowiadają powszechnie stosowanej w szkole skali ocen szkolnych.
- f) W przełożeniu na poszczególne stopnie szkolne wymagania odpowiadają ocenom:
- a) dopuszczającą otrzymuje uczeń, który nie w pełni opanował wymagania na ocenę dostateczną; jego wypowiedź jest chaotyczna, niespójna, uboga pod względem językowym; nie może jednak zakłócać komunikatywności języka;
  - b) dostateczną – gdy w pełni opanował wymagania na tę ocenę; język wypowiedzi jest poprawny;
  - c) dobrą – za niepełne spełnienie wymagań ponadpodstawowych, a ponadto, gdy potrafi bronić własnego stanowiska, uczestniczy w rozmowie, a jego wypowiedź jest spójna i poprawna językowo;
  - d) bardzo dobrą – przy pełnym spełnieniu wymagań ponadpodstawowych; ponadto, gdy przekonująco broni swego stanowiska, rozumie stanowisko nadawcy, swobodnie uczestniczy w rozmowie, a jego wypowiedź jest uporządkowana i oznacza się wysoką sprawnością językową;
  - e) celującą otrzymuje uczeń, który samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia i umiejętności oraz biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w celu rozwiązywania problemów praktycznych i teoretycznych. Jego wypowiedzi ustne i prace pisemne charakteryzuje samodzielność myśli, dojrzałość argumentacji, krytycyzm sądów. Jest finalistą lub laureatem OLiJP, konkursu przedmiotowego na poziomie wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

- f) niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
- ~ nie spełnia wymagań podstawowych w stopniu stanowiącym minimalny próg zaliczenia;
  - ~ odmówi odpowiedzi;
  - ~ świadomie opuszcza zapowiedziane „kartkówki”, sprawdziany i prace klasowe;
  - ~ nie uczestniczy w lekcji, nie nosi podręcznika lub omawianej lektury (zwłaszcza, gdy obowiązuje praca z tekstem), nie wykonuje poleceń, a zagadnięty nie wie, o czym mowa na lekcji;
  - ~ nie zna omawianej lektury, co potwierdzają kardynalne błędy rzeczowe;
  - ~ nie odrabia prac domowych;
  - ~ gdy nauczyciel stwierdził, że uczeń pracuje niesamodzielnie lub korzysta z niedozwolonych źródeł.

g) Nauczyciel indywidualizuje pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

h) Wymagania edukacyjne dostosowywane są do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

- ~ posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
- ~ nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych wcześniej, który objęty jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, w tym psychologa lub pedagoga szkolnego.

II. FORMY, METODY I CZĘSTOTLIWOŚĆ SPRAWDZANIA WYNIKÓW

1. Przyjęto, że każdy uczeń otrzyma co najmniej 5 ocen w semestrze. Jednakże z przyczyn niezależnych od nauczyciela (choroba ucznia lub nauczyciela, udział w wymianie międzynarodowej i inne obiektywne przyczyny) liczba ocen może się zmniejszyć.
2. Uczeń może być oceniany co najmniej jeden raz w semestrze za:
  - ~ pisemne prace klasowe na tematy otwarte;
  - ~ umiejętność czytania ze zrozumieniem;
  - ~ sprawdzian wiadomości;
  - ~ pisemne prace domowe na tematy otwarte (związane z omawianą lekturą, motywem, okresem literackim);
  - ~ odpowiedź na lekcji, „kartkówkę” w związku z realizacją bieżącego materiału lub ze znajomości lektury;
  - ~ zadania domowe ustne (samodzielnie przygotowany materiał poszerzający wiadomości, analiza krótkiego fragmentu tekstu bądź całości tekstu, gromadzenie materiału pomocniczego, sporządzanie baz danych, referat ucznia na określony temat);
  - ~ aktywność na lekcji i poza nią (udział w dyskusji, praca w grupach, prezentacja, drama, propozycje interpretacyjne, udział w realizacji projektów przedmiotowych i interdyscyplinarnych, konkursach, przedstawieniach itp.);
  - ~ znajomość tekstów w całości lub fragmentach (recytacja na pamięć, znajomość cytatów) – jeden raz w semestrze.
3. Ustalenia szczegółowe:
  - a) Prace klasowe, testy czytania ze zrozumieniem, sprawdziany wiadomości, „kartkówki” ze znajomości lektury są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać

w wyznaczonym terminie, to powinien to uczynić w innym, uzgodnionym wcześniej z nauczycielem. Jeżeli nieobecność ucznia na lekcji nie została usprawiedliwiona, uczeń pisze tego typu pracę na najbliższej lekcji języka polskiego.

- b) Czytanie lektur jest obowiązkowe, a ocena znajomości ich treści ma tę samą wagę co oceny z pozostałych sprawdzianów.
- c) Poza w/w zadaniami, ucznia obowiązuje systematyczna praca przy odrabianiu zadań domowych oraz przygotowywanie się do lekcji.
- d) Jeżeli podczas sprawdzania wiedzy i umiejętności ustala się punkty za wykonanie zadania / polecenia, to sumę punktów przelicza się na stopnie według następującego kryterium:

niedostateczny	0% - 39%
dopuszczający	40% - 49%
dostateczny	50% - 69%
dobry	70% - 89%
bardzo dobry	90% - 99%
celujący	100%

- e) Poprawa oceny jest dobrowolna i odbywa się w ciągu tygodnia od momentu oddania pracy uczniowi.
- f) Pracę klasową lub sprawdzian nauczyciel oddaje najpóźniej po miesiącu od terminu ich napisania i daje je uczniom do wglądu.
- g) Stosuje się wystawianie oceny klasyfikacyjnej (śródrocznej i rocznej) na podstawie średniej ważonej.
- h) Średnia ważona to średnia stopni, w której nie każdy stopień jest jednakowo ważny. Ważność ta jest opisywana następującymi wskaźnikami:

~ celujący	5,41 – 6,00
~ bardzo dobry	4,61 – 5,40
~ dobry	3,63 – 4,60
~ dostateczny	2,65 – 3,62
~ dopuszczający	1,75 – 2,64
~ niedostateczny	1,00 – 1,74

- i) Nauczyciel może dodać do średniej ważonej śródrocznej/rocznej, jeżeli frekwencja roczna na zajęciach wynosiła 85%, uczeń był aktywny i osiągał znaczące postępy w nauce:

- ~ 0,15 – dop,
- ~ 0,05 – dst, db, bdb, cel;
- ~ przy stawianiu ocen częściowych można stosować znak „+” i „-”.

- j) Wagi poszczególnych ocen:

~ praca klasowa, czytanie ze zrozumieniem	- 5,
~ sprawdzian z epoki, sprawdzian ze znajomości lektury	- 4,
~ odpowiedź ustna, kartkówki	- 3,
~ zadanie domowe	- 2,
~ aktywność	- 1,
~ praca w grupie	- 1,
~ konkursy (finałiści lub laureaci konkursów przedmiotowych i artystycznych od szczebla powiatowego)	- 5.

- k) Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu co najmniej wojewódzkim oraz laureat lub finalista ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną.

- l) Korzysta się z następujących programów nauczania: klasy po gimnazjum: „Nowe lustra świata” pod red. Witolda Bobińskiego, Anny Janus – Sitarz i Macieja Pabiska (WSiP), klasy po szkole podstawowej: „Sztuka wyrazu” pod red. Katarzyny Budnej (GWO).

III. KRYTERIA OCENIANIA

Ustalenia ogólne

1. Każda ocena jest jawna. Uczeń ma prawo wiedzieć, za co i jaką ocenę otrzymał. Rodzice są informowani o osiągnięciach swoich dzieci na bieżąco przez e-dziennik, podczas zebrań ogólnych, a także w czasie konsultacji indywidualnych.
2. Uczeń zapoznaje się z poprawioną przez nauczyciela pracą pisemną w szkole na zajęciach edukacyjnych.
3. Rodzice (prawni opiekunowie) ucznia mają prawo do obejrzenia poprawionej pracy pisemnej swojego dziecka po ustaleniu terminu z nauczycielem uczącym danego przedmiotu.
4. Szczegółowy opis kryteriów oceniania poszczególnych form pracy ucznia na lekcjach języka polskiego:

PRACE PISEMNE

Prace pisemne (domowe i klasowe) na tematy otwarte, testy czytania ze zrozumieniem ocenia się według zasad obowiązujących na egzaminie maturalnym (odpowiednio dla poziomu podstawowego lub rozszerzonego). Nauczyciel pod każdą pisemną wypowiedzią argumentacyjną ma obowiązek napisania zwięzłej informacji na jej temat.

ODPOWIEDZI USTNE I KARTKÓWKI

Przez odpowiedzi ustne rozumie się:

- ~ odpowiedź na lekcji w związku z realizacją bieżącego materiału,
- ~ znajomość tekstów w całości lub we fragmentach – ich opanowanie pamięciowe i wzorcową recytację,
- ~ kartkówkę ze znajomości niewielkich cytatów – istotnych dla rozumienia treści dzieła.

Wypowiedzi ustne uczniów oceniane są w trakcie zajęć. Uczeń powinien rozpoznawać nawiązania do tradycji w tekście kultury, formułować wnioski, planować i porządkować wypowiedź, posługiwać się terminologią naukową, dokonać samodzielnej analizy i interpretacji tekstów kultury, rozpoznać ich przenośne, metaforyczne znaczenie, analizować środki specyficzne dla danej dziedziny sztuki, wykazać się swobodą konwersacji, kulturą dyskusji i piękną polszczyzną. Ocena uwzględnia również dykcję i poprawność fonetyczną, jeśli źródłem uchybień nie są dysfunkcje ucznia. Nauczyciel zobowiązany jest do udzielenia krótkiej informacji zwrotnej na temat wypowiedzi ucznia.

Przeprowadzenie „kartkówki” ze znajomości lektury odbywa się przed przystąpieniem do omawiania dzieła (lub po w celu utrwalenia wiadomości) i ma przeciwdziałać zaznajamianiu się z utworem z rozlicznych streszczeń lub z filmów. Uczeń ma więc udzielić konkretnych odpowiedzi z takich zagadnień, które są istotne i zauważalne przy lekturze własnej, a pomijane w streszczeniu. Liczba „kartkówek” ze znajomości lektur w danym semestrze jest uzależniona od zakresu materiału realizowanego w danej klasie.

„Kartkówki” z bieżącego materiału mogą dotyczyć rozumienia analizowanych pojęć, haseł programowych, tez interpretacyjnych dzieła, znajomości życiorysu twórcy. Obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji. Tego typu „kartkówki” nie zapowiada się. Ocenie podlega ich wartość merytoryczna. Poziom kompozycji i języka odgrywa rolę drugorzędą. Jeśli praca jest nieczytelna (pismo utrudnia prawidłowe odczytanie tekstu) nauczyciel może obniżyć jej wartość do oceny niedostatecznej. Wyjątek stanowią prace uczniów posiadających specjalistyczną opinię.

AKTYWNOŚĆ

Ocenę za aktywność otrzymuje uczeń, który:

- ~ wnosi nowe informacje ściśle związane z omawianym tematem, przez co wzbogaca treść lekcji (np.: prezentuje wiedzę wynikającą z jego zainteresowań i umiejętności),
- ~ wskazuje kierunek interpretacyjny właściwy danemu tekstowi literackiemu, potrafi stawiać kontrowersyjne tezy lub nie godzi się z tezą zaproponowaną,

- ~ żywo docieka omawianych treści, zadaje pytania, sugeruje dodatkowy kierunek interpretacji, oczekuje potwierdzenia trafności lub nietrafności swoich sądów, opinii,
- ~ wyciąga trafne wnioski, sprawnie syntetyzuje lub uogólnia omawiany materiał,
- ~ wypowiada się, zachowując reguły poprawności językowej i stosowność stylu,
- ~ bierze udział w dyskusji, prezentuje własne opinie i sądy, potrafi je uzasadnić, a nawet bronić, przestrzega wszelkich zasad kulturalnego i etycznego dyskusowania,
- ~ bierze udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach,
- ~ angażuje się w realizację projektów przedmiotowych i interdyscyplinarnych na terenie szkoły i poza nią.

Arkusze diagnostyczne (tzw. matury próbne)

Do wiadomości ucznia i rodziców (prawnych opiekunów) w e-dzienniku wpisuje się wynik procentowy, jaki uczeń uzyskał rozwiązując zadania w arkuszu. Część I arkusza – test czytania ze zrozumieniem – jest oceniona, a ocena liczy się do średniej. Oceny z II części arkusza – wypracowanie wpisywane są na życzenie ucznia, a wpisana ocena liczy się do średniej.

IV. USTALENIA KOŃCOWE

1. Uczeń ma prawo odwołać się od oceny przewidywanej zgodnie z procedurami zawartymi w Statucie szkoły.
2. Przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego zostały opracowane przez członków Zespołu Polonistów I Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego w Gnieźnie.